

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po postu prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po postu prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti- stepno peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagoveliho pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Ljudsko šolstvo in njeni protivniki.

(Dopis.)

Znano je, da se po Slovenskem, zlasti na Štajerskem snujejo katoliško politična društva, ki se poganjajo za pravice katoličanov. A napačno pa je, ako se borijo za slovenski narod le kot katoliško ljudstvo, brez ozira na njegove druge potrebe. Mi imamo pa nasprotnike svoje narodnosti — nemškutarje. Vsacega redoljuba in društva je tedaj dolžnost, da odganja nasprotnike naše koristi. Katoliško-politična društva po Slovenskem postavila so si pa po večjem le en namen, katoliške interese zastopati in braniti. Za narodnost slovensko, za druge koristi naše jim nij toliko mar; akoravno bi se bilo treba bolj potezati za druge pravice, kakor za katoliško vero, ki ne o mahuje pri Slovencu, ki mu je marveč globoko ukoreninena v vernem srcu.

Živa potreba so nam Slovencem dobre ljudske šole, osnovane na podlagi naše narodnosti.

Da take šole v življenji obudimo, to naj bode naša skrb. — Pa reklo se mi bode, da ravno katoliško-politična društva obračajo svojo pozornost ravno na šolstvo. Res je. Toda kako pristransko, kako pomanjkljivo se o šolskih zadevah v teh zborih obravnava in sklepa! Navadno so jim nove šolske postavice predmet, nad katerim se tako zelo spodtikujejo. Večkrat sem bral dopise, v katerih se novo šolstvo tako enostransko pretresuje.

Tukaj se terja, da naj bodo šole po Slovenskem verske (konfesionalne), t. j. naj se jim krščanska katoliška lastnost povrne.

Ali to nij nepotrebna prošnja? Ali so mar slovenske ljudske šole brezverske? Ali se mar ne podučuje slovenska šolska mladina v katoliškej veri? Ali so mar slovenski učitelji brezverski? Ali se v šolskih knjigah nič o katoliškej veri ne bere? Ali nij še mar vse tako, kakor je bilo pred tremi leti, ko nij bilo še novih postav šolskih? Ali pa mar nove šolske postavice omenjene reči pripovedujejo? Bolje bi se storilo, da bi se prosilo tako-le: V vseh šolah po Slovenskem naj bi bil učni jezik slovenski; v ljudskih šolah naših naj se ne muči naša mladina s nepotrebno nemščino.

Reklo naj bi se: Na Slovenskem je okolo 700 ljudskih šol. Ali so pa te šole v istini slovenske, kakor terjajo naše potrebe? — Večinoma so slovensko-nemške ali čisto nemške, t. j. take, v katerih se učenci več ali manj s nepotrebno tujščino ukvarjati morajo, namesto, da bi se vadili družih koristnih nauk.

Od kod pa pride, da se taka krivica godi Slovencem? temu je uzrok nemški deželni šolski svet, in pa tudi — slovenske občine.

Po §. 6. državne postavice od 14. maja. 1869 določuje o učnem jeziku in o podučevanju v drugem deželnem jeziku deželni šol. svet — po zaslišanji tistih (srenje) ki šolo vzdržujejo.

Vprašanje nastane ali je deželni šolski svet posebno štajerski v tej zadevi zaslišal slovenske občine? In če tega nij storil, ali so se one pritožile?

To je važno vprašanje, katero naj bi kat. društva na Štajerskem rešila. Vprašanje: ali so naše šole verske ali brezverske,

je rešeno brž kakor vemo. Ali se duhovniki zmenijo za šolske zadeve? ali se porazumljajo z učiteljem? ali se podučuje v krščanskem nauku in ali hodijo otroci k religioznim vajam? itd. Poslednje se pa vse v redu vrši po vsem Slovenskem.

Po drugod zopet se zahteva, da naj bode šolsko nadzorništvo ceneje. Abotna terjatev! Vsa opravila, krajnih, okrajnih in deželnih šolskih svetov so skoraj brezplačna, le okrajni in deželni šolski nadzorniki imajo primerna plačila. Ali moremo mar biti okr. šolskim nadzornikom zavidni, da imajo za svoja obilna opravila pri zanemarjenem šolstvu po 300 do 400 gld. na leto.

Ako se tudi želja izreka, da naj bi bili duhovni farni pastirji krajni šolski nadzorniki vsaj so po mnogih krajih zlasti na Kranjskem, kjer so jih okrajni šolski sveti sposobne, zvedene in šoli vdaue spoznali. Ako je pa duhoven malomaren ali celo šolski nasprotnik, gotovo nij vreden časti krajnega šolskega nasprotnika.

Sicer se izreka želja, da naj bi se občinam prepustilo, na kateri način naj učitelja plačujejo. Gotovo se ne privošči učiteljem, da bodo zdaj svojo plačo v denarjih, redno vsak mesec dobivali.

Ako bi se prepustilo srenjam, ki vedó še tako malo ceniti učiteljski stan, moral bi učitelj še vedno z vrečo na rameni svoj trdo zaslužen kruh pobirati od hiše do hiše — in vrh tega še stradati. Tako so neizvedene, nehvaležne slovenske občine do najnovejšega časa s svojim učiteljem ravnale — in takih časov si ne želi noben naprednjak nazaj. Drugi bi zopet radi videli, da bi učitelj še dalje cerkvenik ali mežnar bil. Menda mu učiteljska

Listek.

Kita mandarinova.

(Dalje.)

II.

A navdušenost nij ostala beseda. Enoglasno bilo je skleneno, da pojde bratovščina brivcev še tist večer z svojimi zastavami in baklado v mandarinovo palačo, ter mu podarila zaupnico in različna darila. Mej temi bila je tudi britev z slonovim rogom in v klinjo vrezanim dnevom razglasenja znamenitega odloka. Bivši dijak, kateremu se skušnje nijso nič kaj posrečile, in zato brilec postal, moral je skovati zahvalno pismo, katero bi potem najstareši v imenu vseh, mandarinu čital.

V resnici je prinesel večer istega dne veselico soboj lepšo od najbogatejšega pogreba. Mnogobrojna vrsta brivcev (v hitrosti so vse tovariše iz okolice sklicali) jela se gibati z spremstvom zastav in bre-

ščeče godbe. Več nepravih kit, po najboljšej pomadi dišečih nosili so na visocih drogovih prvi mestni brivci. Potem so sledila darila, pod svilnatem nebesom, razsvitljena od sto in sto lučic. Častao prem če se spreved, ter koncem dospe, obdana od mnogobrojnega ljudstva, do mandarinove palače.

Či-Kao nij vedel kaj mu preti; iz nježnih ozirov hoteli so mu nemir pričakovanja prihraniti. Bil je torej še pri mizi, in svojo večerjo še ogledaval, ko mu prihod brivcev sluge naznanijo. Ljubše bi mu bilo uže, ko bi ga v prekuhanji užitega ne motili. Vendar pak ukaže naj deputacija vstopi, ter jej gre nasproti, a prej še lulo zapali, v znamenje, da ga je volja le kratko poslušati. Zabuhlo grmenje: „čin-čin“ slišalo se je v vrstah, na kar najstareši brivec zaupnico prične čitati. Nje avtor čutil je svojo notranjo moč, ter osedlal pegaza, (ume se, kinežkega): zaupnica je bila pisana v stihih, in sicer prav umetnih ritmah, kakor: kita — zvita, glova — plova itd. Vedno nahajali so se, in ne

samo v Kini, brivci mej pesniki, ali če je lepše, pesniki mej brivci.

Žalibože, da nam zgodovina omenjene pesni nij več prihranila, ker Či-Kao, kateremu njegovi slavni boji nijso pripuščali, se še z lepimi umetnijami ukvarjati, obrne se k poslanikom z sledečimi prav prozaičnimi besedami:

„Ljubi moji! prav veseli me, da ste z mojim odlokom zadovoljni; moj tajnik, A Či, čital pak bode vaše stibe, — on se ume. Tudi vašo britev milostno prejmem, in če bo boljše rezala od moje, — bom jo tudi rabil. Zdaj idite pak tiho domov spat; veselje vaše ne sme javnega miru kaliti. Dolžnost moja mi velevala, za blagor vseh skrbeti, in teh, akopram hvalnih, a preglasnih demonstracij nij treba. Vaš namen je sicer dober, to vem, a s tem izgubite dragi čas! Brijte, ljubi prijatelji, brijte! Dosta bote imeli opravka, in to vam privoščim.“

Po tem nagovoru, iz katerega nij bliščela toliko njegova zgovornost, nego ljube-

in orglavska služba ne naklada dovolj dela in dolžnosti? Zakaj ne zahtevajo, da bi učitelj moral biti tudi srenjski tajnik, oglednik mrličev, srenjski berič itd. in to vse za pičlo bero ovsa, pšenice, prediva itd.?

Še na dalje se terja, da naj otroci le od 6. do 12. leta hodijo v šolo; do 14. leta je preveč, kakor postava zahteva.

Se ve, slovensko ljudstvo je preizobraženo (!), slovenska mladina se uže učenaj (!) rodi; nij jej tedaj treba toliko časa se šolati!

Nemci, Čehi, izobražena naroda, ne ugovarjata nič zoper osmoletno šolanje; Slovenec pa je v skrbi, da bi se v 8 letih preveč ne naučil!

Postava ima prav, da toliko terja, vsaj se žalibog ne bode na tanko spolnovala. Menj pa, ko bi se zahtevalo, menj bi se ustrezalo.

Prav neumno je, če se pravi: „Vsi, ne na ravnost potrebni predmeti naj se iz ljudske šole odpravijo.“

Ne v najnovejših časih, ampak uže zdavno so pri nas šolski možje, p. Slomšek, terjali, da naj se v ljudski šoli ne uči samo branje, pisanje, številjenje, ampak še drugi predmetje, kakor: prirodoznanstvo, zemljepisje, petje, gospodarstvo, sadjereja, čebelarjeja itd. Zdaj se pa menda hoče reči, da vsi ti nauki niso potrebni: Kateri so pa na ravnost potrebni, in kateri ne???

Prav žalosten je človek, ko bere, da nekateri Slovenci hočejo v šolskih zadevah iti rakov pot, ko ne sprejdarijo, da le dobro šolstvo je podloga naši prihodnji sreči.

Namesto, da bi šolstvo podpirali, podkopujejo to, kar so sami v prejšnjih letih z velikim trdom sezidali. Namesto, da bi slovenskim gospodarjem šolo priporočevali, pa se jim črni rekoč: šola nij več katoliška, je pohujšljiva naprava itd.

Namesto, da bi se kmetu prigovarjalo, naj dá za šolske namene, kar mu postava velevala, ali dá naj še več; graja se mu šolski davek, in reklo bi se mu kmalu: Ne odrahtaj ga! Zakaj se mu še drugi državni, deželni in cerkveni davki tako ne odsvetujejo?

Zakaj se ne prosi, da naj bi vsi

uradniki, duhovni in še drugi svoje plačilo v žitni in drugi biri dobivali?

Namesto, da bi se priporočevalo slov. ljudstvu, slovenskim staršem, da naj pošiljajo svoja deca kolikor dolgo le morejo v ljudsko šolo in tudi v srednje šole; nasvetuje se mu ravno nasprotno.

Če bomo Slovenci tako sodili o šolstvu, tako enostransko, če bomo važnost šolstva tako prezirali, tako napak govorili, sklepali, prosili in sami nič za dobro stvar storili — ne bomo v pravi omiki napredovali!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. februarja.

Banhaus je kakor „Presse“ poroča za dva meseca „odpust“ vzel, da bo svojo blamažo premišljeval. Menda ga bode vendar za vselej dobil. (Sicer glej telegram, ki smo ga pred končanjem uredovanja dobili. Ured.)

Vladna „Wiener Abendpost“ izjavlja, da vlada nij Heinu nič ukazala, naj ono pismo piše Wittmanu. „Si fecisti nega“ ali: potlej je kaj še le verjetno če je v „W. A.“ dementirano.

Dunajski „Tagblatt“ opominja o dr. Heinu predsedniku najvišje sodnije na Dunaji, kako se je posebno odlikoval v udanosti do vlade, ko je bil še predsednik državne zbornice, ter je vsako besedo, ki se nij strinjala z vladnimi nazori, trdil se kar je bilo moč potlačiti in le njegovemu diktatorskemu ravnanju se poglavitno pripisuje, da so zapustili takrat Čehi rajhsrat. Za one dobe nemške ustavaške novine nijso mogle dosti nahvaliti „energijske“ in „pravicoljubne“ Heinovega, ko je predsedoval v rajhsratu! K koncu pa omenja „T.“ svarenje, ki je dr. Hein poslal baronu Wittmanu ter pravi: „Dopis dr. Heina proizročil je vsakim načinom strašen učinek, ki se ne da popraviti z nobenim pojasnenjem. Zagovornik in državni pravdnik imenovala sta vsak v svojem smislu pravdo Ofenheimovo kot politično. Ta karakteristika zadobila je novo ilustracijo v baronu Heinu in obširnejši pomen. Bojimo se, da bi nasledki te pravde ne prešli tudi na politično polje. Toda le dogodjaji nas podučijo, kake vrste bodo ti nasledki.“

Na **Ogerskem** vlada popolna zmešnjava. Slavy neče, Festetič neče, Wenkheim neče prvi minister biti, drugi nijso sposobni, kaj torej storiti. Pravijo, da bode krona nazadnje vendar utegnula po Senyeyu po-

seči, kateri bi bil menda res še najboljši za slovanske narodnosti in za to polovico.

Druga novejša poročila v listih pa pripovedujejo, da je ministerstvo uže sestavljeno. Predsednik je, pravijo, Wenkheim, notranje je prevzel Tisza, trgovinstvo baron Simonyi, finance Szell. Drugi ministri ostanejo. Dobiček in sprememba je torej ta, da sta dva dozdanja opozicijskega, Tisza in Simonyi, v kabinetu. (Najnovejši naš telegram pa glej zadaj)

Vnanje države.

Francoska republika je osnovana! V seji 25. februarja je narodna skupščina vse postave, ki organizirajo javne oblasti, in ustanovljajo republiko s 436 proti 262 glasovi sprejela. Protestirali so le Royalisti proti republiki

Kako na **Francoskem** zopet bonapartisti delajo za se, kaže kar poroča „Ind. Belge“ iz Pariza, da namreč objavi princ Ludjevit Napoleon manifest do francoskega naroda in sicer meseca aprila t. l., ki je za Napoleonovo rodovino in vse bonapartiste zelo v česti; dne 10. aprila je bil namreč rojen Napoleon III. in 20. aprila cesarica Eugenie Hortense.

Papež je španjskemu kralju Alfonzi pisal „srčno“ pismo kot odgovor na njegovo naznanilo, da je na prestol stopil.

Turki so pustili še zadnje tri svoje rojake, kateri so krivi podgoriškega pokolja iz ječe uiti. — Razdraženje v Črnej gori bode vsled tega veliko.

Angleški sloveči državnik Gladstone je izdal te dni na svitlo knjigo z naslovom „Vatikanizem“. On pravi, da bodo „Vatikanisti“ (on misli tiste katoličane, ki verujejo v papeško nezmotnost) morda nevarni postali državljanstvu. Nobeden njegovih protivnikov nij zavrnil njegove trditve, da papež hoče svojo posvetno oblast nazaj dobiti. On hoče mir, a Rim je vojsko začel, in denes vodi boj z več nego s polovico krščanskega sveta. Gladstone pravi, da je njegova dolžnost hrup delati, ker nevarnost ki se od sovražnika bliža je velika. — Sigurno bode tudi ta knjiga po celem svetu veliko zanimala.

Nemške vlade berlinski organ „Prov. Corresp.“ pravi o zadnji papeževi encikliki, da papež opominja k revoluciji, da bode nemška vlada vodjem katoliške cerkve na Pruskem pokazala, kdo je v deželi vladar.

Severo nemšk list prinaša te dni pisma lani umrlega slavnega katoliškega duhovnika Avguštin **Theiner**-ja, ki o **papežu** iz Rma piše septembra meseca l. 1870 tako-le: „Pius zahvaljuje svoj globok padec samo brezvestnim jezuitom; ti so ga z „nezmotnostjo“ tako omedlili, da je do zadnjega

zen za svoje poddanike, odrinejo brivce, kliče: „Živi Či-Kao, nezmagani!“

Či-Kao zapali vnovič lulo, katera mu je mej tem ugasnila, ter se vrne v svojo sobo, z čašo čajem se okrepi; v svojem življenju še nij toliko govoril.

Pesen brivcev odda, kakor je obljubil, svojemu tajniku A-Či-ju, kateri jo je jeze nemadom mej smeti vrgel. Odlok — katerega nij on sestavil, pesen — katere nij sam zložil — to vse bilo je učenemu A-Či-ju gorjup požirek.

III.

Uže z jutrom družega dne, ko se je navdušenost nekoliko ohladila, pričel je vsak z delom, da bi si veliko darilo priboril. Moderni vitezi Sin-ski, na katere se oni odlok nij mogel ozirati, ker so vedno svojo kito gleštali, podvojili so sedaj skrb za nje. Zmagosno so hodili na javna sprehajališča, ter pustili ošabno svoje umetno pletene in svitlo kite na hrbtu vihrati. A tudi čestiteljnost družih je rodila svoj sad. Do sedaj

za nemarjene kite, razvijale so se očividno. Brivske sobe bile so natlačene; na cesti so uže čakali, da bi kmalu pod brivski nož prišli; pred dvermi so se pričkali, kdo bo prvi. Sodnijsko potrjeni brivci uže nijso več sami mogli posla opravljati, in vsaki dan nastajali so drugi. Koncem prvega meseca bril je en del mesta drugi del.

A nož sam ne bi mogel težavne naloge rešiti, treba je še mazila, pomad, esencij, žavb itd., da bodo lasje hitreje rasli in se svetili. Kmalu se je videlo na ozidji mestnem vse polno listkov, rumenih, zelenih, plavih, rdečih, s pisanimi podobami in priporočili novo iznajdene, ali pak katere uže znane pomade. — „Kupite mojo pomado, najboljša je cele države!“ pravi listek brivca A-Yo-ta. — „Najboljšega mazila, od moje medvedove masti!“ glasi se drugi. — „Varujte se prevare“, bralo se je na tretjem oglu, „le ena je prava esencija, Či-Kao jo vsak dan rabi.“ — In dalje: „Sou-Cou-sko olje ne potreba hvalisanja, svet je pozna,

ter bo tudi zdaj svoje čestno ime rešilo; a hitite, hitite, da ga ne zmanjka, na dvoru hudo po njem popraševajo?“ Kratko, — vesoljni polom naznanil nastal je v mestu, ter je tako po pomadi dišalo, da so skoraj na mrtvem kamenju oz dja lasje rasli! —

Či-Kao-ta splošno gibanje vse pokrajine nij brigalo, nij motilo. Sem in tja so mu donašali manjši mandarin najnovejša naznanila, in takrat se je srčno smijal. Pogajanje za razpisano darilo bode veličastno — mislil si je.

„No, A-Či“, nagovori mandarin svojega tajnika, „kakšno pomado pak ti rabiš?“ Zdi se mi, da se tvoja kita nič ne spreminja. Hiti, prijatelj, hiti! veliki dan se bliža.“

„Smem-li vaše visokosti spoznati“, odgovori A-Či, „da vsega tega ne umem!“

„Ka-aj! 100 Ta-El-ov za naj lepšo kito, to je lahko umeti. Brivci so dobro umeli. Vsaj so celo pesniki mej njimi. A propos, kako ti je ona pesen dopala, si jo-li prečital?“

(tako dolgo, da so Italijani Rim poseli) čudeža z nebes pričakoval, posebno da bi zemlja požrla celo pijemontsko armado. Znano je, da je bil Theiner prej tajnik pri papežu Piju, je torej stvari prav dobro poznal.

Na **Poznanjskem** je bil škof Janiszewski v soboto izpuščen iz zapor, kamor ga je bila obsodila pruska sodnija. Načelnik poznanjski je pak ukazal Janiszewskega prognati iz velike vojvodine poznanjske, iz istočnega in zapadnega Pruskega, iz sasko provincije in vladnega okraja frankobrodškega. Ukaz je uže izvršen in škofa so spravili za meje.

O razmerah v srednji **Asiji** prinašajo „Turk. Vedom.“ sledečo vest: Na levem bregu reke Amu-Darja je popolna brezvladnost. V kivskem kanatu se dan za dnevom godé stvari iz prejšnje dobe, ki se bodo zopet obnovile: ropanja, umori se širijo po celem deželi in niti eden kivski prebivalec nij varen svojega življenja. Prepričan se je o tem sam kan, da nema dosti moči, da bi udarjal v redu le enega svojih poddanih in se zaradi tega ne more odločiti, take nerednosti zabraniti. Mej tem se drviyo bande Turkomanov, glavno Jomudov in Goklenov, po kanatu ropaje brez ovire. Enako se godi v zakaspičnih pokrajinah mej Krasnovodskem in Petroaleksandrovskem. Takim načinom se nahaja Kiva v lasti turkomanskih roparskih plemen. Rusi bodo zopet red naredili.

Domače stvari.

— († Umrli) je praški univerzni profesor dr. Kranjec (Krainz), rodom Slovenec.

— (Iz Dunaja) se nam piše: Dopis iz Dunaja v št. 40 je popravka potreben. Kar zadeva hiranje akademičnega društva „Slovenije“, je to ali ironija ali pa neresnica saj vendar g. dopisnik nij sam, ki pozna „Slovenijo“ iz prejšnjih let, tudi drugih nas je nekaj, ki smo se udeleževali omenjenih lepih večerov, da bi pa zdaj „Slovenija“ slabeje stala, tega ne zapazimo. „Slovenija“ sama po sebi kot znanstven zavod, ne hira, ker ima dovolj duševne podpore; kolegijalni duh se je pa v resnici zdaj povrnil, ko so odstopili gospodje, ki so obiskovali seje z namenom, da bi mej nami vsejali prepir. (Drugo kar dopis omenja in pojasnjuje, zamolčimo in tudi g. dopisnik tu natisnjenega naj bode preverjen, da je za stvar najboljše tako. Ur.)

— (Sokolski večer) v četrtek zvečer v čitalnični restavraciji se je prav dobro obnesel. Veseli nas posebno konstatirati,

„Suh prikloni, visokost, nič družega, diši po mazilu in pomadi.“

„Pojdi, pojdi! previdim, da ne maraš brivcev. Varuj se, doktor, naše glave so vsak dan pod njihovimi noži.“

Nij dvomiti, ka je Či-Kao edini vedel skrivnostni pomen onega odloka. Oni ljudje to se ve da, brez česti, ali pak, ker bi z najboljšo pomado ničesa ne bili dosegli, zagotovljali so: Či-Kao se šali! drugi upali so si misliti, (ne reči): mandarinova glava nij v navadnem redu, — obnorel je. Na takov način je boj za najdaljšo kito tudi one ki niso bili zmožni konkurirati, vznemirjal.

IV.

A čas je zvedeti, kaj je bilo jedro glasovitega odloka. Či-Kao, ginjeni spoznamo, bil je — plešast. Bitve z Tartarci nij jedne izgubil, tudi vemo, zakaj, a pri tolikem trudu, izpali so mu lasje. Šang, njegov hišni, edini, vedel je za to zlo, katero je sicer očem sveta velika nepravda kita pri-

da so se vse točke zanimivega programa izvrševale po društvenikih samih in pevskega zborom čitalnice. V uvodnem govoru omenil je starosta g. J. Nollu izgubo prvega staroste bivšega „Južnega Sokola“ ranjcega dr. Coste, katerega spominu je zaklical Slava in z njim navzoči. Na srce je položil navzočim Sokolom in pevcem posebno lani sproženo idejo združenja Sokola in pevskega zbora. Pevske točke programa izvršil je mnogobrojno zastopani pevski zbor čitalnice prav izvrstno. Največjo zadovoljnost in pravo veselje pa je izbudil domači godbeni kvartet oziroma kvintet, ki je v šaljivi laški obleki nastopil kot „quartetto di Fiorenca“ in prav dobro sviral 4 točke, od katerih se je najbolj prikupil „grande poutpourri nationale“. Gospodu ravnatelju tega kvarteta, našemu marljivemu pevovodji in kapelniku g. Stöcklu gre posebna hvala za to. Sodeloval je kvartet tudi v komičnem prizoru „Sluga, kakor mora biti“, katerega sta predstavljala gospod Kajzel in gospod J. Nollu, in ki je vzbudil mnogo smeha. V končnem govoru povdarjal je starosta posebno prijazno zvezo, v katerej je „Sokol“ še vedno s hrvatskimi brati, ter čital pozdravilni telegram, kateri je došel v nedeljo od pevskega društva „Kolo“. Omenil je neslanih čenčarij nekega lističa o „slovenskem globusu“, ter rekel: „slovenski rod pač ne pokriva velik del površja zemlje, a precej velik kos onega dela svetovne krogle, kateri se imenuje Evropa, pa pokriva slovanski narod, tega se je treba zavedati vsacemu izobraženemu Slovencu“. Govoru, ki je bil z navdušenjem sprejet, pritrtil je zbor s „Hej Slovani“. Po izvršenem programu ostala je vesela družba še dolgo skupaj.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj, 26. febr. Minister Banhans je dobil od cesarja dva meseca odpusta. Sploh pa se sodi, da je ta odpust za vselej dan.

Petijski odsek nasvetuje vladi zidanje dolenske železnice po krški dolini.

Ogerska ministerska kriza še nij končana.

Razne vesti.

* (Ženska izreja.) To vprašanje odgovarja nekov ljudski prijatelj v nekem

krivala, prišita k čepki. Kot mandarinu prvega reda, nij se mu trebalo nikdar odkriti, in to je bilo dobro. A pred kratkim, (nesreča tudi v Kini ima spremljevalko) zaljubil se je v lepo mlado deklico, plemenitega rodu, katero je hotel snubiti. Ime njegovih bojov in zmag, visoka državljanska dostojnost, po vrhu še njegov veljaven trebuh, — to vse bi se ve, da uže zadostovalo, ga staršem mlade deklice prikupiti. A domišljeval si je, kakor so zaljubljeni ob sebi uže muhasti, da bi bila zmaga bolj gotova in večja, če bode imel razen teh lepih lastnostij še krasno kito. Zvesti Šang preiskal je vse brivske butike, da bi našel lepo kito, a nobena se našemu mandarinu nij prikupila. Naenkrat kliče Či-Kao: „Našel sem! čemu bi ubozega Šanga nepotrebno mučil in sebe? Čez tri mesece imel bom najlepšo kito cele pokrajine. Velikanska misel me je prešinila“ ... in izlegel se je glasoviti odlok.

(Dalje prih.)

ogerskem listu tako-le: „Preskrbite jim izborni šolsko odgojo. Učite je prati, žegljati, nogovice plesti, gumbe prišivati, izgotavljati si svojo lastno obleko, ter redno srajco. Vadite je kruh peči, ker dobra kuhinja ne potrebuje lekarne. Učite je, da ima 1 gld. sto krajcarjev in da le isti dobro gospodarji, ki manj izdaje, kakor ima dohodkov, in da vsi, ki več izdajejo morajo obožati. Povedite jim, da plačano krilo od katuna bolje pristaja, nego svileni pa še neplačano. Razložite jim, da je okroglo, polno obliče več vredno, nego petdeset bledih krasotic. Navadite je nositi dobre in močne čevlje. Učite je kupovati in računati, in se li račun tudi vjema. Povedite jim, da morejo božjo podobno s trdim prepasovanjem le pokvariti. Pojasnite in učite je priprosto, zdrav človeški razum, samozavest, samopomoč in delavnost. Učite je, da pošten rokodelc z zaviranimi rokavi in predpasnikom, a brez vinarja v žepu več velja, nego cela kopa elegantno oblečenih postopačev. Vadite je v delu na vrtu, in radosti proste in slobodne prirode. Učite je, če imate za to premoženje, tudi v godbi, maleriji in vseh umetnij, mislite pa pri tem, da so to le postranske reči. Razložite jim, da je hoditi bolje, nego voziti se na sprehod in da so divje, poljske rožice kaj krasne, za onega, ki je vestno opazuje. Učite je navidezno zaničevati, in da se mora baš tako tudi misliti, reče li kdo da ali ne. Raztolmačite in dokažite jim, da zakonska sreča nij odvisna in se ne ravna niti po vnajnosti, niti od močevega premoženja, nego le od njegovega značaja. Če ste jim tedaj to dopovedali, a one to razumele, potem jim pak dovolite, ko pride čas, da se omože; pot svojo bodo uže same našle.

* (Pericam v opomin.) V Chrudimu je umrla 7. t. m. mesarica gospa Kecinova nenavadne smrti. Uezala se je bila v palec in se ne brigala dalje za to, ter prala perilo in šitirkala; šitirki je prilila še nekoliko plave šmolke. Palec jej je vsled tega otekel, kri je bila ostrupljena in v malo dneh je reva umrla.

* (Požar v Aleksandriji.) Iz Aleksandrije v Egiptu se poroča, da je v vladnem magacinu, kjer je bila velika zaloga cukra in pavole, ogenj nastal. Škode je pol milijona.

Zahvala.

Blagi in blagorodni stanovalci trga Žalec pri Celji in nja kolice so, kakor uže 1873. leta s kegljanjem, vlni s tombolo, zopet letos s strelom na ledu spravili lepo svoto denarja, ter ga darovali tukajšnji ljudski šoli deloma za učila, deloma za revne učence.

Izrekam jim v imenu šolskega zavoda, ter v imenu šolske mladeže iskreno pristrčno zahvalo za tako hvalevreden čin, kateri je vedel združiti kratkočasno zabavo s dobrim dejanjem.

Žalec, dne 25. febr. 1875.

Fr. Vučnik, nadučitelj.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

in Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spricval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spricvala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.
Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih
in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen
mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalec gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalesscière du Barry
vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je že bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. apr. 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
bica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem
let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in
hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji
dušnika, omočici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljaji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na
ceni, gledé hrane.

v plemenitih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.
v 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr.
a 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v pra-
hu a 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

0 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta-
so 0 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed-
ward, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Bird-
sachor, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru

M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu

lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vsi-
h dobrih lekarnah in specerijskih trgovih
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštni-
skaznicah ali povsjetih.

Umrli v Ljubljani

od 23. do 25. febr.:

Marija Drnovšek, vdova bol. str. žaja, 72 l.,
na pljučnici — J. Barle, zasebnik, 69 l., na jetrnem
raku. — Jos. Kotkova, delavska vdova, 80 l., na
pljučnem vnetju. — Daniel Zvazel, topičevo dete,
1 l., na osepnicah. — Luka Golob, postrešček, 29 l.,
na hitre jetiki. — Jov. Eggenberger, delavec v
posilni delavnici, 25 l., in Kat. Faturova, soproga
priv. uradnika, 79 l., oba na pljučnem vnetju. —
Lucija Dimnikova, delavska, 52 l., na oslabilnji

Dunajska borza 26. februarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	8)	
1860 drž. posojilo	111	25	
Akcije narodne banke	964	—	
Kreditne akcije	218	—	
London	111	25	
Napol.	8	88	
C. k. cekini	5	25	
Srebro	105	20	

Na znanje

se da vsem udom društva uradnih pomočnikov, da
je gosp. Hofman, blagajnik tega društva umrl, in
so tedaj vsa plačila le na gospod **Vencel Turka**,
sedanjega blagajnika — uradni pomočnik pri c. k.
deželni vladi — za poslati. (60—3)

Vodstvo društva.

Krasno Silvestrovo iznenadenje

dobil sem vsled velikanskega

terno dobitka.

Gledé tega dobitka se imam zahvaliti le
izvrstnim instrukcijam g. prof. matematike
vit. v. Orlicé, Berolin, Wilhelmstrasse 125.

Tisočerna hvala.

Dunaj. Antonija Bergfeld, vdova.

Vprašanja — vprašanja

gledé svojih loterijskih instrukcij odgovarja
profesor matematike, vit. v. Orlicé v
Berolinu, Wilhelmstrasse šte. 125,
uljudno (47)

takoj in brezplačno!

Kreditno društvo kranjske hranilnice v Ljubljani.

Ker je c. k. deželna vlada 28. septembra 1874 št. 7571 po dovoljenji c. k.
ministerstva notranjih zadev odobrila pravila kreditnega društva kranjske hranilnice,
se vabijo, svojo misel naznaniti, vse v Ljubljani ali na deželi kranjske kronovine
stanujoče (bivajoče) osebe in firme, ki hoté kakor kreditni deležniki temu društvu
pristopiti. — Kreditni deležniki društva zamorejo le osebe postati, katere na Kranj-
skem stanujejo, ali pa firme, ki opravljajo samostalno kupčije ali obrtnije na Kranj-
skem, in sprejmejo se le taki, ki so pristojni sprejema gledé njihovega značaja,
zmožnosti pridobninske in plačavanja.

Vsak deležnik mora prvi mesec, ko vstopi, 10 % mu dovoljenega kredita
plačati v varščini zaklad, in 1/4 % v rezervni zaklad; s tem denarjem se bode po
pravilih gospodarilo, ki bode enake obresti neslo, kakor hranilnične vloge.

Menjice, ki morajo naj manj 20 gold. iznašati, navadno ne smejo presegati
dobo 4 mesecev, nikdar pa 6 mesecev od tistega dne, ko so uložene bile; splošni
kredit se ne dovoli nikomur pod 100 gold. in ne črez 15.000 gold.

Vse druge pogoje obsegajo pravila, ki se dobé tiskane v hranilnični pisarni.
Tudi se pravila, ako kdo zahteva, pošiljajo po pošti na adresatove stroške.

Ravnateljstvo hranilnice kranjske

(63—3)

v Ljubljani, 20. februarja 1875.